

Datum **2017-02-24**
Författare **Enheten för bankanalys**

FI Dnr 16-7882

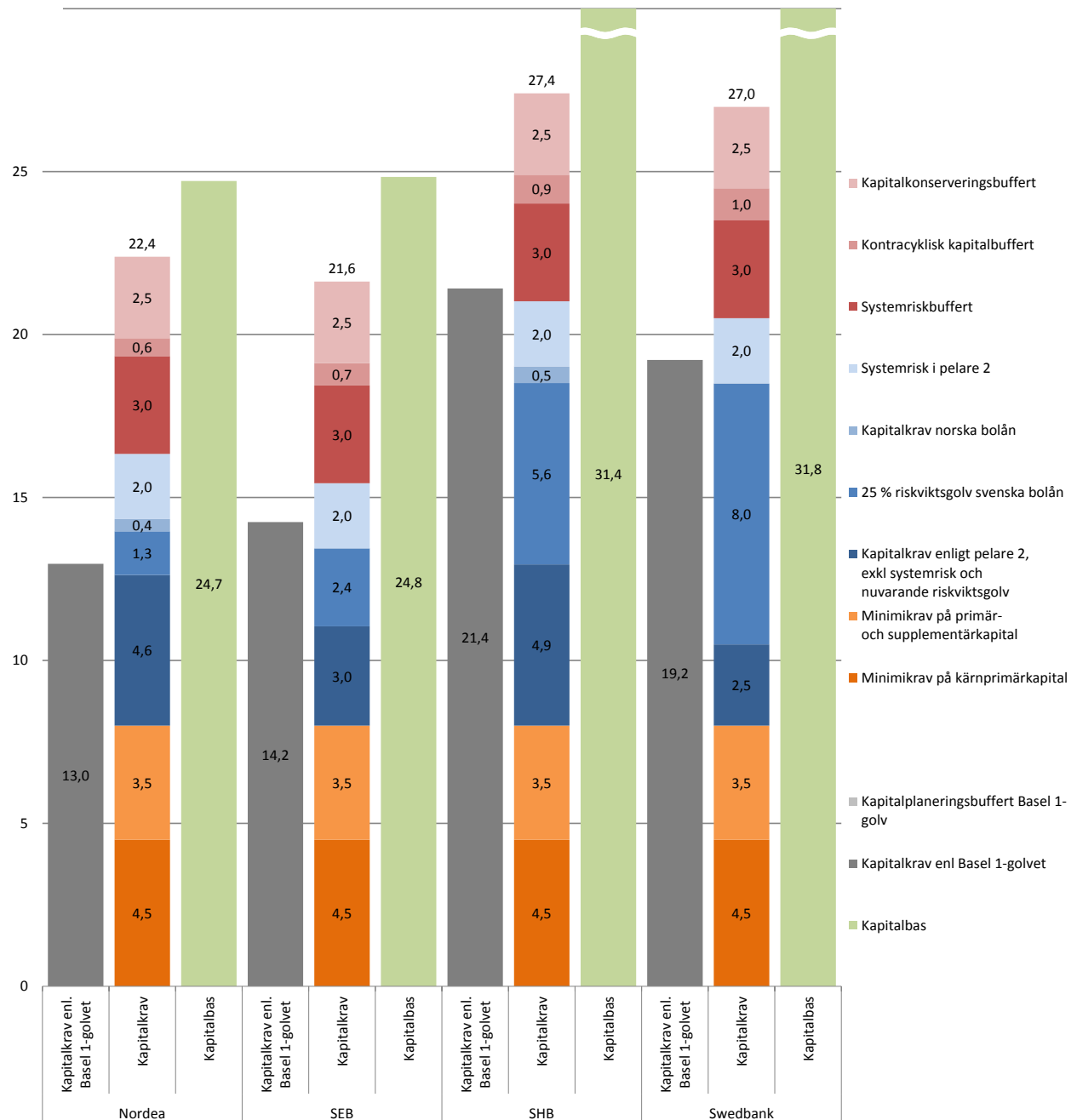
Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

De svenska bankernas kapitalkrav, fjärde kvartalet 2016

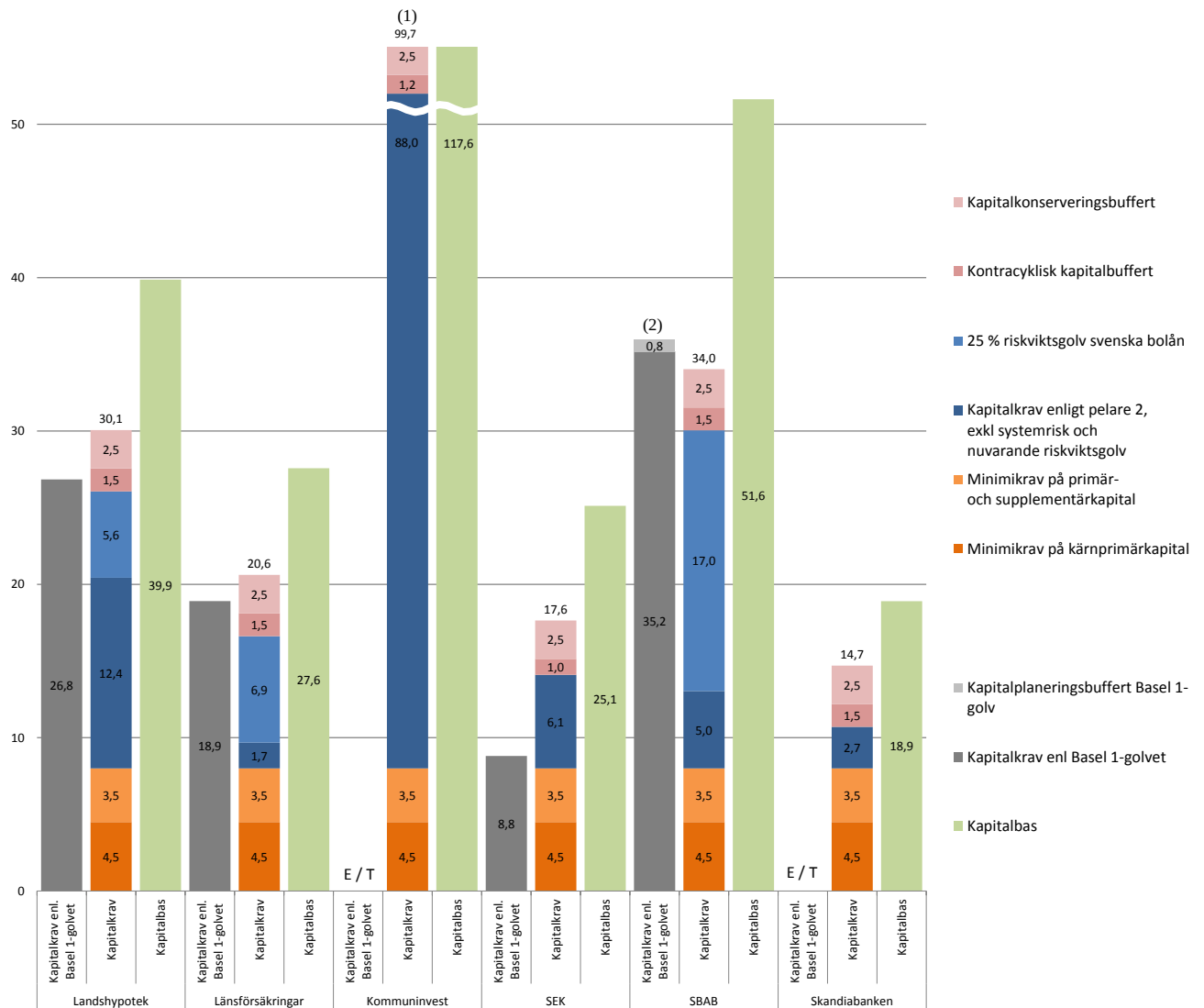
Finansinspektionen (FI) offentliggör kvartalsvis kapitalkraven för de tio största bankerna och kreditinstituten. I detta dokument redovisas dessa företags kapitalkrav och kapitalbas per utgången av det fjärde kvartalet 2016 inklusive värden för pelare 2.¹

¹ Faktiska värden för pelare 2 i termer av ”Kapitalkrav enligt pelare 2, exklusive systemrisk och nuvarande riskviktsgolv” avser Finansinspektionens samlade kapitalbedömning år 2016.

1 Totalt kapitalkrav, fyra storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

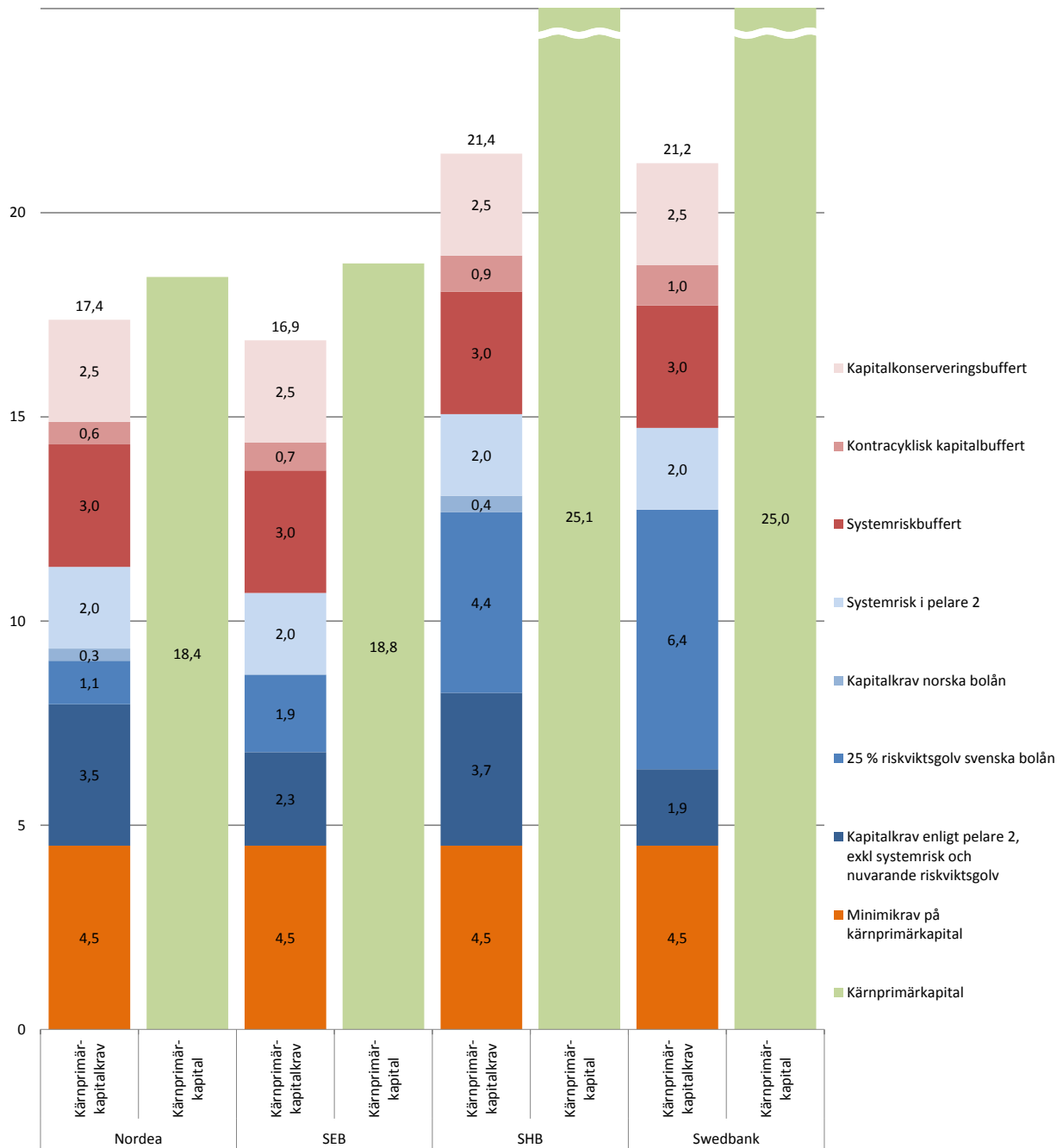
2 Totalt kapitalkrav, sex övriga företag (i procent av riskexponeringsbelopp)

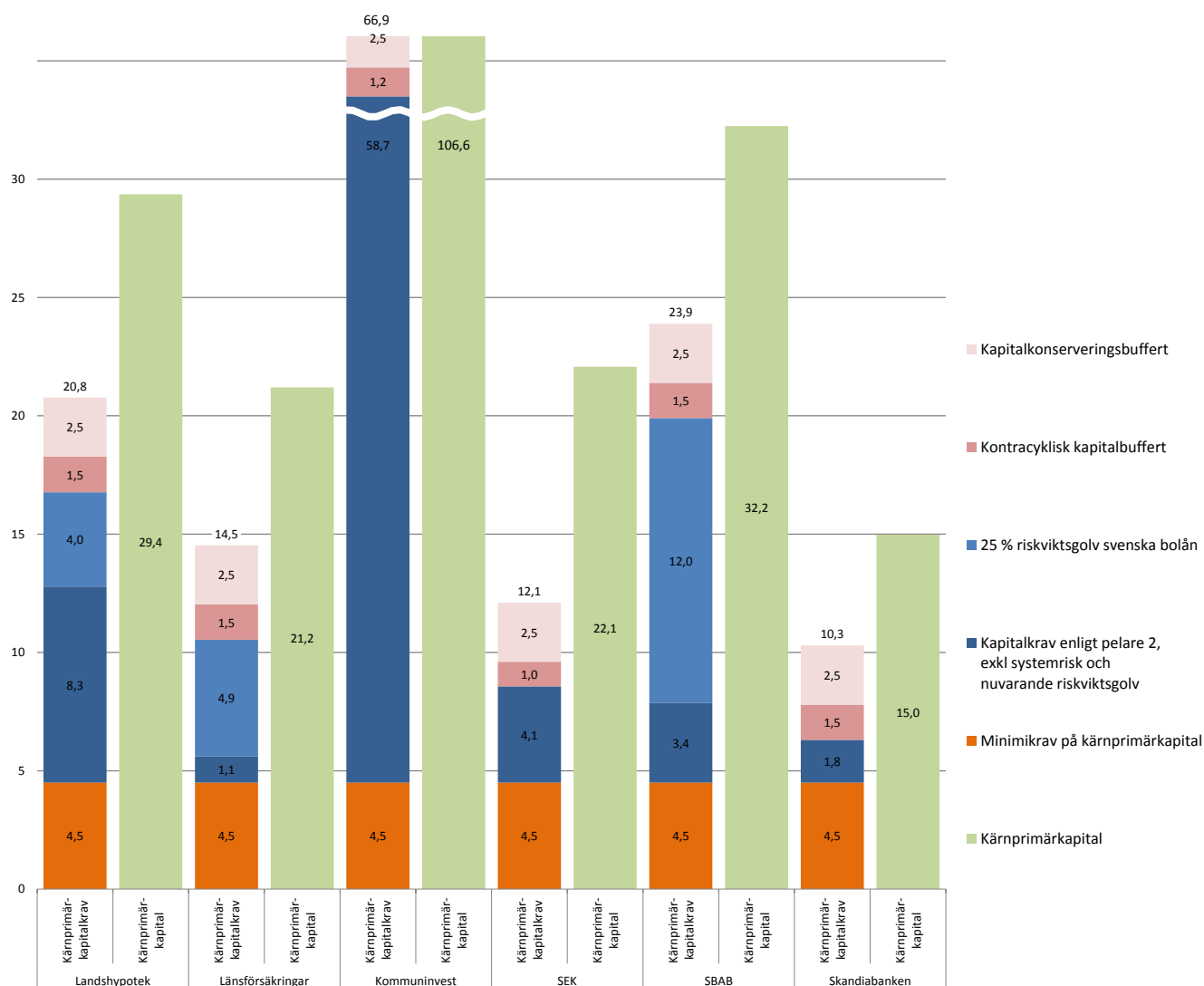
(1) För att täcka risken för alltför låg bruttosoliditet har FI ålagt Kommuninvest ett kapitalpåslag i pelare 2 som innebär att kapitalbasen ska uppgå till minst 1,5 procent av bruttoexponeringsbeloppet.

(2) Det gällande kapitalkravet för SBAB detta kvartal är kapitalkrav enligt regelverket kring Basel 1-golvet. Därför redovisas för SBAB detta kapitalkrav som Basel 1-golvet inklusive kapitalplaneringsbuffert, totalt 36 procent av riskexponeringsbeloppet.

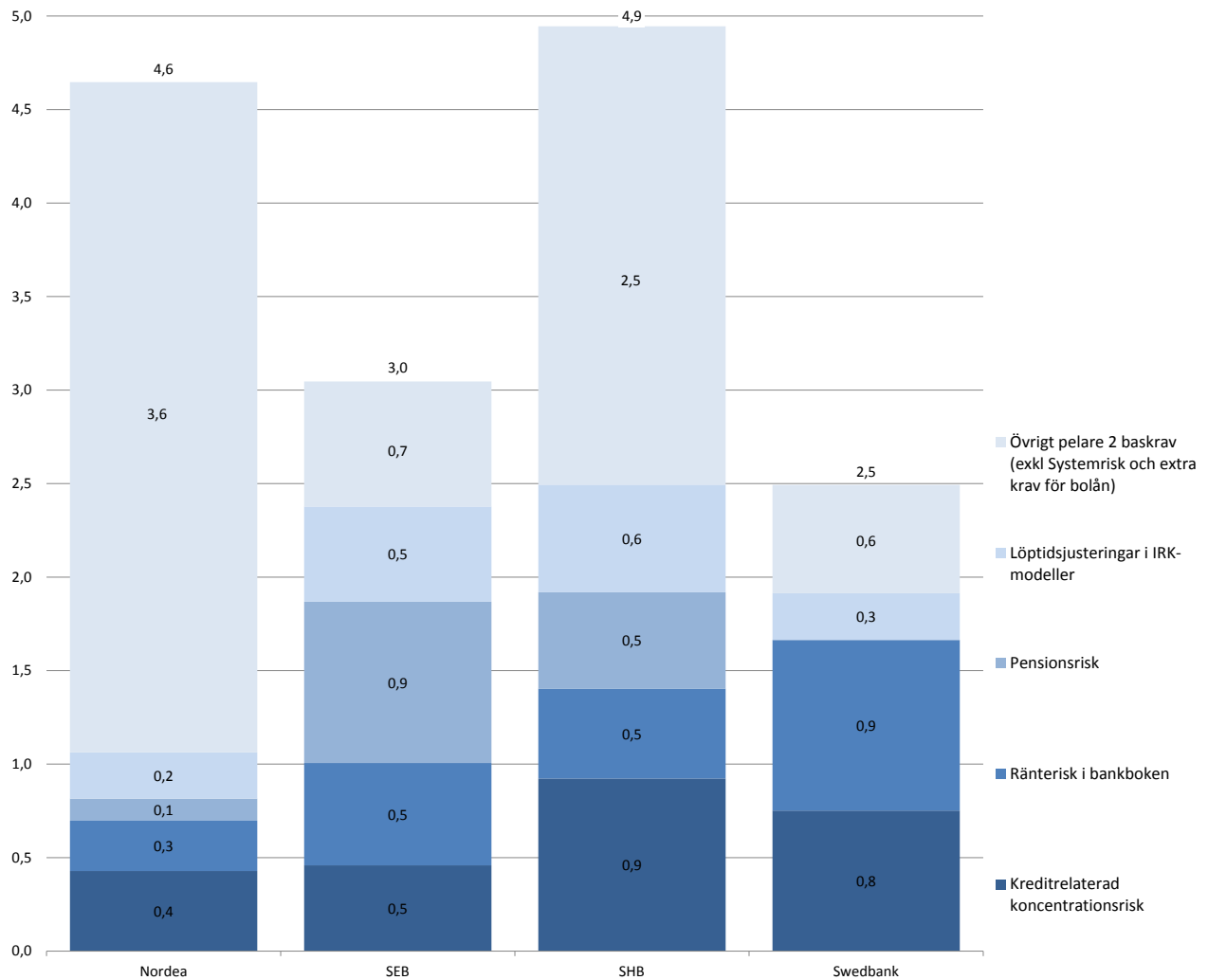
3 Kärnprimärkapitalkrav, fyra storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

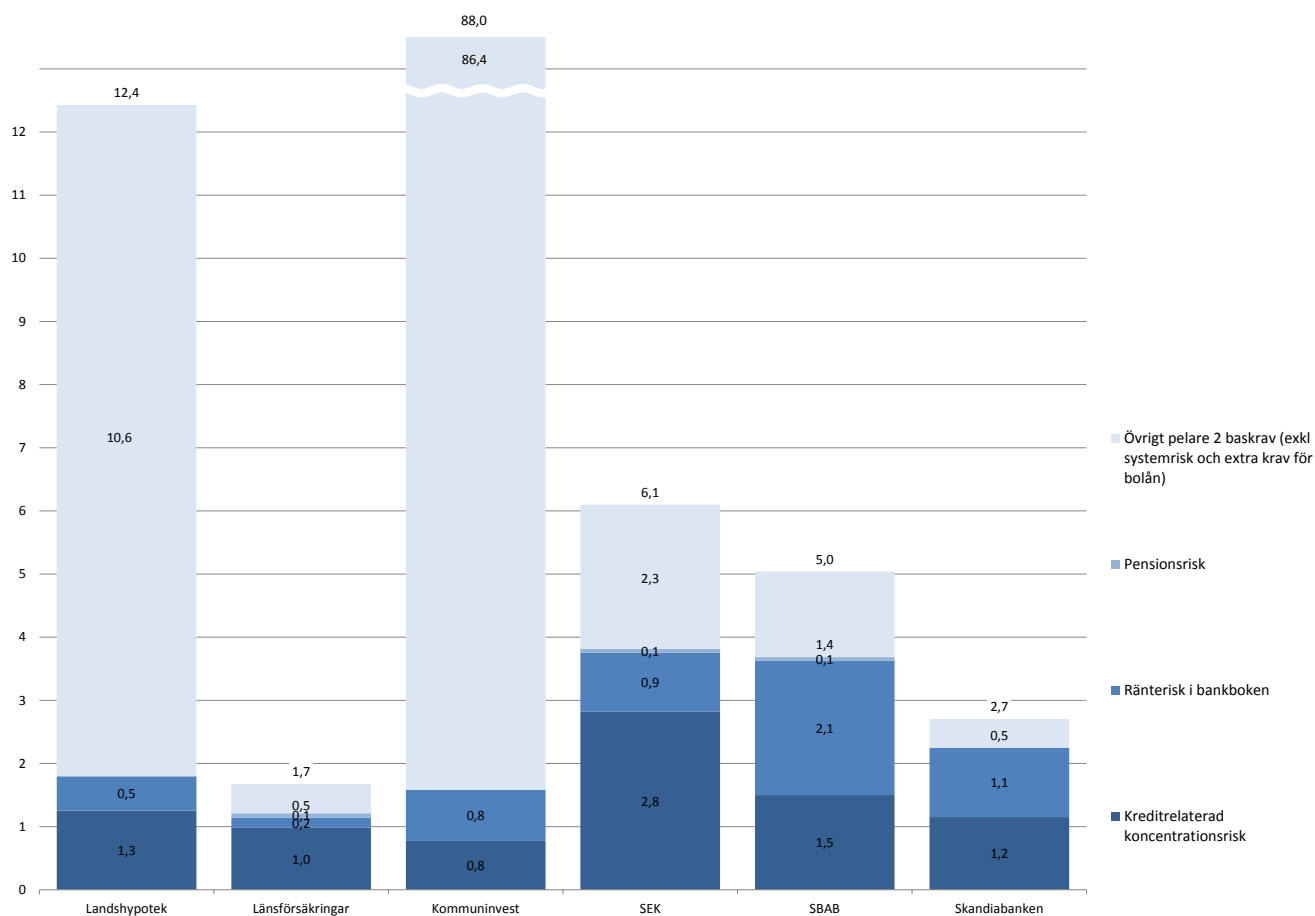
4 Kärnprimärkapitalkrav, sex övriga företag (i procent av riskexponeringsbelopp)

5 Kapitalkrav pelare 2, fyra storbanker, exklusive systemrisk och kapitalkrav för svenska och norska bolån (i procent av riskexponeringsbelopp)

6 Kapitalkrav pelare 2, sex övriga företag, exklusive kapitalkrav för svenska och norska bolån (i procent av riskexponeringsbelopp)

Tabell 1 Komponenter i de tio företagens kapitalkrav i miljoner kronor

Tabell 1 Komponenterna i de tio största företagens kapitalbehov i miljoner kronor

	Nordea	SEB	SHB	Swedbank	Lands- hypotek	Länsför- säkringar	Kommun- invest	SEK	SBAB	Skandia	Summa	Andel av totalt kapitalkrav (%)
Minimikrav (8 %)	101 759	48 797	36 703	31 531	1 295	4 761	434	5 995	3 073	1 835	236 183	34
Kapitalkonservings- buffert (2,5 %)	31 800	15 249	11 470	9 853	405	1 488	136	1 873	960	574	73 807	11
Kreditrelaterad koncentrationsrisk	5 445	2 800	4 234	2 962	203	588	42	2 116	576	264	19 230	3
Ränterisk i bankboken	3 420	3 337	2 208	3 595	88	92	44	696	817	252	14 549	2
Pensionsrisk	1 509	5 259	2 361	0	0	41	0	46	22	0	9 238	1
Löptidsjusteringar i IRK- modeller	3 143	3 105	2 640	986	-	-	-	-	-	-	9 874	1
Övriga kapitalkrav pelare 2, exkl. systemrisk och bolånerelaterade krav	45 583	4 080	11 246	2 283	1 721	275	4 690	1 711	522	105	72 215	10
Risikviktsgolv bolån Sverige (25 %)	17 035	14 581	25 545	31 556	911	4 134	-	-	6 531	-	100 294	14
Kapitalkrav norska bolån	4 805	11	2 330	7	-	-	-	-	-	-	7 153	1
Kontracyklisk kapital- buffert (1,5 %)	7 003	4 191	4 044	3 880	243	891	66	781	571	342	22 012	3
Systemrisk i pelare 2 (2 %)	25 440	12 199	9 176	7 883	-	-	-	-	-	-	54 697	8
Systemriskbuffert (3 %)	38 159	18 299	13 764	11 824	-	-	-	-	-	-	82 046	12
Överskjutande kapitalkrav enligt Basel 1-golv ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	745	-	745	0
Totalt kapitalkrav	285 101	131 908	125 720	106 360	4 866	12 269	5 412	13 219	13 817	3 372	702 043	100
<i>Kapitalkrav enl Basel 1-golv ⁽³⁾</i>	<i>164 923</i>	<i>86 884</i>	<i>98 235</i>	<i>75 749</i>	<i>4 346</i>	<i>11 254</i>	<i>-</i>	<i>6 601</i>	<i>13 817</i>	<i>-</i>	<i>461 808</i>	

(3) En kapitalplaneringsbuffert, som ej specificeras här, tillkommer utöver Basel 1-golvet men särredovisas i diagram 2 för SBAB.

Beskrivning av beräkningarna

Beräkningarna av kapitalkraven avser det fjärde kvartalet 2016 och redovisas på gruppnivå. Kapitalkraven i pelare 2 baseras på FI:s samlade kapitalbedömning år 2016. Detta inkluderar kapitalpåslag för de ställningstaganden om företagsriskvikter som redovisas i *FI:s tillsyn över bankernas beräkningar av riskvikter för företagsexponeringar*².

Företagen har gjort olika val avseende hantering av vinst under innevarande år i beräkningen av kapitaltäckningsgraden. Detta innebär att kapitalbasen för de olika företagen i denna promemoria kan vara såväl inklusive som exklusive den vinst som upparbetats under året.

Av de tio företagen omfattas åtta av Basel 1-golvet: de fyra storbankerna, Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB och SEK. Kommuninvest och Skandiabanken använder inte interna modeller och omfattas därmed inte av golvet. Kapitalkravet enligt Basel 1-golvet beskrivs närmare nedan samt i *Finansinspektionens hantering av Basel 1-golvet*³.

Beräkningarna i denna promemoria baseras på till FI inrapporterad data. Rapporteringen inkom till FI den 13 februari 2017. Avrundningar i redovisade delar av kapitalkraven kan medföra att totalen skiljer sig från summan av delarna. Beräkningar av storleken på de olika komponenterna i kapitalkravet har gjorts enligt nedan.

Kapitalkrav i pelare 2, exklusive systemrisk och kapitalkrav för bolån. I detta dokument avspeglar pelare 2 FI:s samlade kapitalbedömning för varje enskilt företag.

Kapitalkravet i pelare 2, exklusive kapitalkrav för bolån och systemrisk, illustreras som ett aggregerat värde i diagram 1 till 4 och är uppdelat på fem olika komponenter i de separata sammanställningarna i diagram 5 och 6. Dessa komponenter är kapitalkrav för *kreditrelaterad koncentrationsrisk, ränterisk i bankboken, pensionsrisk, löptidsjusteringar* och *övrigt pelare 2 baskrav*.

Övrigt pelare 2 baskrav omfattar alla övriga kapitalkrav inom pelare 2 som inte redovisas separat. Dessa omfattas inte av standardiserade och fullt ut gemensamma bedömningsmetoder, vilket är anledningen till att de inte specificeras ytterligare i denna promemoria. Här ingår bland annat vissa riskelement inom marknadsrisk och kreditrisk som inte hanteras inom ramen för pelare 1 samt i vissa fall kapitalkrav för brister i styrning, riskhantering och kontroll.

Den andel som ska täckas av kärnprimärkapital bestäms som huvudregel av den fördelning av kapitaltyp enligt pelare 1 inklusive buffertkraven förutom den kontracykliska kapitalbufferten som gäller för storbankerna respektive de övriga företagen. I undantagsfall kan för vissa komponenter dock även den kontracykliska kapitalbufferten medräknas.

² Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15–13020.

³ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 13–13990.

Riskviktsgolv för bolån i Sverige. Riskviktsgolvet innebär att den genomsnittliga riskvikten för bolån i Sverige är fastställd till minst 25 procent. Vid beräkningen av det kapitalkrav som riskviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska buffertvärdet för Sverige. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Kapitalkrav för bolån i Norge. Finanstilsynet i Norge har infört åtgärder under pelare 1 för bolåneexponeringar, vilka bidrar till högre riskvikter för norska banker. Svenska institut med bolåneexponeringar i Norge ska, istället för att implementera metoderna, hålla kapital under pelare 2 som motsvarar vad pelare 1-kravet skulle ge. Hur stort det tillkommande kapitalkravet blir är individuellt. Finanstilsynet i Norge har för sina inhemska banker beräknat att riskvikten för bolåneexponeringar kommer uppgå till mellan 20 och 25 procent.

För de institut som berörs av åtgärderna som Finanstilsynet i Norge infört, men som inte beräknat sitt faktiska kapitalkrav, använder FI en indikativ riskvikt om 25 procent. Denna kan justeras om instituten utifrån egna beräkningar kan påvisa att den verkliga riskvikten baserad på Finanstilsynets åtgärder är högre eller lägre.

Vid beräkningen av det kapitalkrav som riskviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska buffertvärdet för Norge. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Systemrisk i pelare 2. 2 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Systemriskbuffert. 3 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kontracyklisk kapitalbuffert. Det svenska respektive norska kontracykliska buffertvärdet om 1,5 procent har använts i beräkningen. Det företagsspecifika buffertvärdet har uppskattats på basis av inrapporterad data enligt de EU-gemensamma instruktionerna för rapportering (COREP). För att beräkna det företagsspecifika buffertvärdet multipliceras andelen berörda kreditexponeringar enligt ovan med det kontracykliska buffertvärdet.

Den svenska och norska kontracykliska kapitalbufferten, om 1,5 procent, tillämpas från och med 27 respektive 30 juni 2016. Från och med 19 mars 2017 kommer det kontracykliska kapitalbuffertvärdet för Sverige att uppgå till 2,0 procent.

De svenska bankernas kapitalkrav kommer till följd av utländska kontracykliska buffertvärden att inkluderas i analysen i takt med att dessa

träder i kraft. I dagsläget finns inget aktivt kontracykliskt buffertvärde skilt från noll i något annat av EU:s medlemsländer.⁴

Kapitalkonserveringsbuffert. 2,5 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kapitalplaneringsbuffert. FI:s stresstester för 2016 i syfte att bestämma kapitalplaneringsbufferten har visat att kapitalplaneringsbufferten inte överstiger 2,5 procent för någon av de tio företagen. Något buffertkrav utöver kapitalkonserveringsbufferten har därmed inte ålagts något av företagen. Metoden beskrivs närmare i *Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbuffert*⁵ och *Kapitalkrav för svenska banker*⁶.

Basel 1-golvet. Enligt svensk lag utgör Basel I-golvet ett minimikapitalkrav beräknat i svenska kronor och gäller för företag som använder interna modeller för att bestämma kapitalbaskraven för kreditrisk och/eller operativ risk. Enligt Basel 1-golvet ska företagen ha en kapitalbas som alltid uppgår till minst 80 procent av det minsta totala kapitalbasbelopp som företagen skulle ha varit skyldiga att upprätthålla enligt Basel 1-överenskommelsen. Utöver detta gäller att en av FI justerad kapitalplaneringsbufferten adderas till Basel I-golvet. Den justerade kapitalplaneringsbufferten ges av stresstester och presenteras endast i fall där Basel I-golvet är det bindande kapitalkravet.

Definition av kapitalbasen har ändrats i CRR och CRD 4 jämfört med Basel 1-överenskommelsen. I syfte att tillämpa Basel 1-golvet ska kapitalbasen justeras enligt artikel 500(4) i CRR. Justeringen syftar till att neutralisera den påverkan som det förväntade förlustbeloppet, framräknat med den interna modellen för kreditrisk, har på kapitalbasens storlek. I denna promemoria illustreras kapitalbasen utan justering enligt artikel 500.4 i CRR vilket får till följd att den inte, fullt ut, går att jämföra mot Basel 1-golvet.

⁴ För en översikt över de aktuella kontracykliska buffertvärdena, se Esrb:s hemsida: https://www.esrb.europa.eu/national_policy/ccb/all_rates/html/index.en.html

⁵ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15–11526

⁶ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 14–6258